

*Іванець В. А., здобувачка вищої освіти,
Василенко В. Ю., канд. наук із соціальних комунікацій,
доцент кафедри журналістики та соціальних комунікацій,
Донецький національний університет імені Василя Стуса*

БЛОГІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОТИСТОЯННЯ

Анотація. У тезах розглянуто роль блогінгу як інструменту інформаційного протистояння під час російсько-української війни. Показано, що блоги сприяють боротьбі з дезінформацією, формуванню громадської думки та підвищенню медіаграмотності. Визначено основні типи блогів і їх вплив на розвиток інформаційної стійкості українського суспільства.

Ключові слова: блогінг, дезінформація, медіаграмотність.

Вступ. Повномасштабне вторгнення росії в Україну стало не лише військовим, а й інформаційним викликом. В умовах гібридної війни медіапростір перетворився на поле боротьби за правду, довіру та вплив. Українські журналісти й громадяни активно долучилися до протидії російській пропаганді, використовуючи нові цифрові інструменти. Одним із них став блогінг – форма комунікації, що поєднує оперативність, особисту позицію та безпосередній контакт із аудиторією. Саме блоги сьогодні виступають не лише альтернативним джерелом інформації, а й засобом формування медіаграмотності та посилення інформаційної безпеки.

Основна частина. На початку повномасштабної війни українські медіа зіткнулися з потребою швидко реагувати на події, забезпечуючи точність і достовірність інформації. У цьому контексті блогінг став потужним доповненням традиційної журналістики.

Ескалація кінетичного протистояння стала тригером для посилення інформаційного протистояння. В інформаційній війні використовується низка інструментів, і одним із тих, що нарощує своє значення та актуальність, є соціальні медіа [1].

Завдяки прямій комунікації з аудиторією блогери здатні оперативно поширювати інформацію, спростовувати дезінформацію та формувати суспільну стійкість до маніпуляцій. Розвиток блогосфери сприяв появі нових форматів комунікації, які можна умовно поділити на три типи:

1. Громадянська журналістика. Цей напрям охоплює авторів без професійної журналістської освіти, але з активною громадянською позицією. Вони висвітлюють події з місць бойових дій, діляться особистими спостереженнями, реагують на фейки. Такі блоги стають джерелом оперативної інформації та доказової бази для міжнародної спільноти.

2. Професійні блоги експертів. Їх створюють журналісти, аналітики та науковці, які подають глибокі пояснення складних процесів – від воєнних подій до політичних чи економічних наслідків війни. Ці блоги часто мають фактчекінгову функцію: спростовують неправдиві повідомлення, аналізують російські інформаційні кампанії та пояснюють їх мету. Наприклад, публікації на платформах

«Українська правда» систематично розкривають механізми російської дезінформації та навчають аудиторію розпізнавати маніпуляції.

3. Тематичні аналітичні блоги. Зосереджуються на конкретних суспільно важливих темах – правах людини, культурі, міжнародній підтримці чи волонтерських ініціативах. Такі блоги створюють простір для діалогу, підвищують рівень довіри між громадянами та сприяють консолідації суспільства.

Щоб протистояти російській пропаганді, Україна реалізувала низку стратегій на різних рівнях. На суспільному рівні країна прагне захищати стабільність і злагодженість суспільно-політичних відносин, свідомість громадян, недоторканість кожної людини. Однією з основних стратегій є викриття фальшивої російської пропаганди та поширення правди. Україна робила це за допомогою платформ соціальних мереж, як-от Twitter, Facebook і YouTube. Через ці платформи Україна змогла охопити широку аудиторію та надати точну інформацію про ситуацію в країні [2].

Завдяки блогінгу формується спільнота активних користувачів, здатних критично мислити й аналізувати отриману інформацію. Блогери стають не лише комунікаторами, а й лідерами думок, які впливають на настрої суспільства та стимулюють громадянську активність. Їхня діяльність допомагає створити інформаційний бар'єр проти ворожих наративів, сприяє популяризації української позиції на міжнародній арені та підтримує моральний дух громадян.

Висновки. Блогінг у сучасних умовах є важливим елементом інформаційної оборони України. Його значення виходить за межі індивідуального самовираження – це інструмент впливу, просвіти та спротиву. Завдяки швидкості поширення інформації, доступності та довірі аудиторії блоги зміцнюють комунікаційний потенціал суспільства, сприяють розвитку медіаграмотності та впливають на інформаційний простір. У поєднанні з професійною журналістикою блогінг утворює мережу громадянського спротиву, що відіграє ключову роль у збереженні правди та інформаційної незалежності України.

Список використаних джерел

1. Братименко О. В. Роль соціальних медіа в російсько-українській війні. *Політологічний вісник*. 2022. Вип. 89. С. 124–132. DOI: 10.17721/2415-881x.2022.89.124-132.
2. Narhaun Y., Tulupnikov D. Propaganda and disinformation in the Russian and Ukrainian media: information technology in conflict. *Acta De Historia & Politica: Saeculum XXI*. 2024. № 08. P. 53–61. DOI: 10.26693/ahpsxxi2024.08.053L.